

Păcătoși prin alegere

Ce ne învață Inspirația despre natura păcatului omenesc

Un articol de Kevin D. Paulson

Numărul din 21 aprilie, 1997 al *U.S. News & World Report* prezenta un editorial care înfățișa un copilăș și era intitulat „Născut rău?”¹. Deoarece crimele violente și alte comportamente distructive sfâșie țesătura societății, cetățenii serioși se întrebă cu voce tare ce anume joacă rolul decisiv în determinarea comportamentului omenesc – „natura” sau „educația” – destinul sau alegerea?

Doctrina păcatului involuntar – pe care unii o numesc păcatul originar – continuă să creeze controverse în Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea. Din cauza acestei probleme, este esențial să înțelegem natura umană a lui Isus și perspectivele pământești ale unei ascultări fără păcat, precum și principiile guvernării lui Dumnezeu și respectul Său față de alegerea făpturilor create. Este foarte important ca aceste subiecte să fie clarificate încă odată.

Cuvinte și definiții

Deoarece termenul „păcat originar” este atât de încărcat de înțelesuri în multe minți și deoarece simțul nostru elementar de corectitudine respinge ideea de a le atribui oamenilor o vină pentru condițiile sau comportamentele pe care nu le-au ales niciodată de bunăvoie, mulți adventiști care cred că toți oamenii sunt născuți păcătoși încearcă să folosească un limbaj mai puțin ofensator în exprimarea concepțiilor lor. Problema majorității acestor termeni mai puțin ofensatori este aceea că ei prezintă în esență același lucru pe care îl prezintă însăși doctrina augustiniană, sau calvină – și anume că, din cauza păcatului lui Adam, toți urmașii lui vin pe lume ca niște păcătoși involuntari.

Unii, de exemplu, vor spune că, deși nimeni nu moștenește o vinovăție la naștere, noi toți moștenim o natură păcătoasă despre care ei cred că este păcatul însuși, făcând astfel necesară iertarea lui Dumnezeu chiar înaintă de a fi luată prima decizie spre păcat. Alții vor declara că, deși oamenii nu sunt automat păcătoși la naștere, puterea pe care natura firea pământească o exercită asupra voinței noastre slăbite face așa încât păcătuirea „din reflex” să fie inevitabilă, chiar și înainte de vârsta responsabilității. Alții vor face declarația întru totul absurdă că bebelușii sunt păcătoși în mod evident, deoarece mor, iar ei presupun că nu ar putea să moară, dacă nu ar fi păcătoși. (Și animalele mor. Oare sunt ele păcătoase?)

Vechea zicală care spune – „același trandafir dar cu alt nume” – se aplică foarte mult la subiectul pe care îl prezentăm. Păcatul originar, dar cu alt nume, continuă să fie păcat originar. Orice doctrină care așază păcatul dincolo de puterea de alegere a omului constituie o concesie făcută premisei cât se poate de elementare a păcatului originar, indiferent dacă anumite aspecte ale doctrinei augustiniene ar putea fi combătute uneori.

---

¹ „Born Bad?” (editorial), *U.S. News & World Report*, 21 aprilie, 1997.

Clarificarea autorității noastre

Înainte de a începe, este imperativ să recunoaștem autoritatea prioritară și exclusivă a adevărului biblic, precum și amplificarea acestuia în Spiritul Profetic. Biblia spune clar că „toată Scriptura este însoțită de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire” (2 Timotei 3,16)². De asemenea, suntem atenționați că a compara lucrurile spirituale cu lucrurile spirituale (adaptare traducere după KJV a versetului „întrebându-l o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești” din 1 Corinteni 2,13), constituie mijlocul prin care Duhul Sfânt descoperă adevărul.

În același fel, Dumnezeu ne-a dat scrierile Spiritului Profetic, „pentru a-i corecta pe cei care se abat de la adevărul Bibliei”³ și „pentru a îndrepta greșelile amăgitoare, arătând care este adevărul”.⁴ Metoda fundamentală a interpretării inspirate este expusă în declarația următoare:

„Mărturiile însele vor fi cheia care va explica mesajul prezentat, deoarece Scriptura este explicată de Scriptură.”⁵

Dacă principiul acesta nu este recunoscut de la început, realmente nu este de folos să continuăm dezbateră. Dacă presuposițiile omenești, opiniile teologice și experiențele excentrice sau fanteziste sunt lăsate să influențeze concluziile noastre doctrinare, nu vom ajunge niciodată la unitatea pentru care S-a rugat Hristos în Ioan 17. Adesea uităm că, înainte de a Se ruga „ca toți să fie una” (Ioan 17,21), Domnul Hristos L-a rugat pe Tatăl Său: „Sfințește-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul” (v.17). Prin urmare, sfințirea prin Cuvântul adevărului lui Dumnezeu este o condiție preliminară pentru unitatea creștină. Adventismul contemporan nu este dezbinat de controverse din cauză că scrierile inspirate sunt greu de înțeles, ci din cauză că unii au căutat să amestece acele scrieri cu ideile și părerile omenești și, astfel, nu au îngăduit sfatului lui Dumnezeu să se explice singur.

Odată ce am stabilit această premisă, putem începe dezbateră noastră.

„Născut în păcat” versus „născut păcătos”

Natura voluntară a păcatului omului este prezentată clar în paginile Bibliei: „Sufletul care păcătuiește, acela va muri. Fiul nu va purta nelegiuirea tatălui său, și tatăl nu va purta nelegiuirea fiului său!” (Ezechiel 18,20). „Deci, cine știe să facă bine și nu face, săvârșește un păcat!” (Iacov 4,17).

În altă parte, în Epistola lui Iacov, Biblia spune clar că îndemnurile firii pământești nu constituie păcat, dacă nu are loc o alegere:

---

² Toate textele biblice din articolul englez sunt din versiunea King James. (Textele biblice din traducerea română sunt din versiunea Cornilescu – n. trad.)

³ Ellen G. White, *Early Writings*, p. 78.

⁴ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol. 3, p. 32.

⁵ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol. 1, p. 42.

„Ci fiecare este ispitit, când este atras de pofta lui însuși și momit. Apoi pofta, când a zămislit, dă naștere păcatului; și păcatul odată făptuit, aduce moartea.” (Iacov 1,14-15).

Cu alte cuvinte, numai când pofta zămislește, apare păcatul, iar aceasta este semnificația alegerii. Simplul fapt de a fi atras sau ispitit de o poftă păcătoasă nu înseamnă păcat. Ellen White confirmă:

„Există gânduri și sentimente sugerate și stârnite de Satana, care îi supără chiar și pe oamenii cei mai buni, dar dacă acestea nu sunt cultivate, dacă sunt respinse ca fiind odioase, sufletul nu este contaminat de vinovăție și nimeni altcineva nu este întinat de influența lor.”⁶

Pasajul din Ezechiel este deosebit de decisiv în dezbaterea prezentă, deoarece, în conformitate cu doctrina păcatului original, toți oamenii poartă nelegiuirea tatălui lor Adam. Totuși, pasajul biblic de mai sus spune clar că bărbații și femeile își poartă propriile păcate și ajung să fie vinovați prin alegere.

Nici Scriptura, nici Ellen White nu au declarat vreodată că vreun om este născut păcătos. Două pasaje citate adesea pentru a susține acest concept sunt Psalmi 51,5 („Iată că sunt născut în nelegiuire, și în păcat m-a zămislit mama mea” și o declarație a lui Ellen White în care vorbește despre Set ca fiind „născut în păcat”.⁷ Dar un om poate fi născut într-un anumit mediu, fără a ajunge să facă parte din acel mediu. Un om născut într-o anumită țară nu este neapărat cetățean al acelei țări. Set și David au fost născuți într-o lume păcătoasă, dar Inspirația nu a declarat niciodată despre vreunul dintre ei – sau despre altcineva – că a fost născut ca un păcătos condamnat.

Comentând Psalmi 51,5, un adventist modern, susținător al păcatului original, spune:

„Dumnezeu a respectat voința liberă și libertatea de alegere (a lui Adam și Eva) și S-a îndepărtat de neamul omenesc.... În felul acesta, copiii lui Adam au venit într-o lume fără Dumnezeu.... Cu privire la toți ceilalți oameni (cu excepția lui Hristos), aceștia se nasc fără Dumnezeu.”⁸

Dar dacă acest fapt este adevărat, atunci cum trebuie să fie înțelese următoarele versete ale Psalmistului?

„Da, Tu m-ai scos din pântecul mamei, m-ai pus la adăpost de orice grijă la țâțele mamei mele;

Căci Tu ești nădejdea mea, Doamne, Dumnezeule! În Tine mă încred din tinerețea mea. Pe Tine mă sprijin, din pântecul mamei mele. Tu ești Binefăcătorul meu încă din pântecul mamei.” (Psalmi 71,5-6).

---

⁶ Ellen G. White, *That I May Know Him*, p. 140.

⁷ Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, vol. 3, p. 53.

⁸ Edward Heppenstall, *The Man Who Is God: A Study of the Person and Nature of Jesus, Son of God and Son of Man* (Washington, D.C, Review and Herald Publishing Assn, 1977), p.107.

„Tu mi-ai întocmit răunchii, Tu m-ai țesut în pântecele mamei mele.”
(Psalmi 139,13).

Ellen White face o observație similară cu privire la influența pe care mamele evlavioase pot să o exercite asupra copiilor lor.

„Chiar și copilașul din brațele mamei lui poate să locuiască la umbra Celui Atotputernic prin credința mamei care se roagă. Ioan Botezătorul a fost umplut de Duhul Sfânt de la naștere. Dacă trăim în comuniune cu Dumnezeu, și noi putem să ne așteptăm ca Duhul divin să-i modeleze pe micuții noștri, încă din clipele lor cele mai timpurii.”⁹

Afirmația autorului citat anterior, care declară toți oamenii de la Adam încoace au fost născuți inevitabil fără Dumnezeu, este anulată cu claritate de declarațiile inspirate de mai sus. Când este privit în lumina totalității dovezilor inspirate, textul din Psalmi 51,5 nu poate fi înțeles ca susținând păcătoșenia inevitabilă a tuturor oamenilor din cauza lui Adam. Mai degrabă, David spune pur și simplu, din adâncimea umilinței lui, că mama lui a fost o păcătoasă și tot la fel a fost și el. În niciun caz, acest verset, sau orice alt pasaj din Sfânta Scriptură, nu scoate în afara domeniului voinței libere procesul prin care devenim păcătoși .

Este zadarnic să căutăm în Ellen White CD-ROM vreun pasaj care să spună că oamenii sunt „născuți păcătoși”, „născuți nelegiuți”, „păcătoși la (sau de la) naștere”, „nelegiuți la (sau de la) naștere”, sau orice altă serie de cuvinte și expresii asemănătoare. Noțiunea de păcat involuntar pur și simplu nu se găsește în scrierile Inspirației.

Mesajul din Romani 5

Probabil că pasajul cel mai des folosit în încercarea de a susține cu Scriptura doctrina păcatului originar este Romani 5,12-19. Merită să îl cităm în întregime:

„De aceea, după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lume, și prin păcat a intrat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit... Căci înainte de Lege păcatul era în lume. Dar păcatul nu este ținut în seamă câtă vreme nu este o lege. Totuși moartea a domnit, de la Adam până la Moise, chiar peste cei ce nu păcătuiseră printr-o călcare de lege asemănătoare cu a lui Adam, care este o icoană pre închipuitoare a Celui ce avea să vină. Dar cu darul fără plată nu este ca și cu greșeala; căci, dacă prin greșeala unuia singur, cei mulți au fost loviți cu moartea, apoi cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul, pe care ni l-a făcut harul acesta într-un singur om, adică în Isus Hristos, s-au dat din belșug celor mulți. Și darul fără plată nu vine ca printr-acel unul care a păcătuit; căci judecata venită de la unul, a adus osândă; dar darul fără plată venit în urma multor greșeli a adus o hotărâre de iertare. Dacă deci, prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce

---

⁹ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p. 512.

primesc, în toată plinătatea, harul și darul neprihănirii, vor domni în viață prin acel unul singur, care este Isus Hristos! ...Astfel dar, după cum printr-o singură greșeală, a venit o osândă, care a lovit pe toți oamenii, tot așa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viața. Căci, după cum prin neascultarea unui singur om, cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur om, cei mulți vor fi făcuți neprihăniți.”

Printre altele, în aceste versete se evidențiază trei puncte:

1. Așa cum sunt descrise în pasajul acesta, viața și moartea sunt mai degrabă veșnice, decât temporare. Acest aspect devine clar în versetul 17, care vorbește despre felul în care „cei ce primesc, în toată plinătatea, harul și darul neprihănirii, vor domni în viața prin acel unul singur, care este Isus Hristos”. Evident, acest pasaj se referă la domina veșnică viitoare a sfinților, împreună cu Hristos (Apocalipsa 5,10). Pretutindeni în Romani, când vorbește despre viață și moarte în sens spiritual, Pavel se referă mai degrabă la cele veșnice, decât la realitatea trecătoare (Romani 8,13). Aici, Pavel folosește acest limbaj la fel ca Isus, care i-a declarat tânărului bogat: „Dacă vrei să ai viața, păzește poruncile” (Matei 19,17; vezi, de asemenea, Luca 10,28).

Prin urmare, când Romani 5,12 vorbește despre moartea care a trecut asupra tuturor oamenilor, moartea trecătoare (deși este, cu siguranță, o realitate) nu se află în centrul atenției. Așa cum am observat anterior, pretenția că nou-născuții trebuie să fie păcătoși, deoarece experimentează moartea fizică, este anihilată evident de faptul că și animalele experimentează o astfel de moarte.

2. Expresiile „judecata venită” și „darul fără plată venit”, aflate în versetul 18, sunt adăugate, motiv pentru care versiunea King James le scrie cu litere înclinate. Acest fapt este deosebit de semnificativ, deoarece versetul acesta este adesea piatra unghiulară a declarației că atât condamnarea lui Adam, cât și neprihănirea lui Hristos au fost îndeplinite pentru toți, indiferent dacă le place sau nu. Totuși, fără aceste două expresii adăugate, este mai ușor să armonizăm acest verset cu celelalte din pasaj, care indică rolul decisiv al alegerii în realizarea prevederilor atât pentru păcat, cât și pentru mântuire.

3. Trei versete din acest pasaj arată cu claritate că, indiferent de rolul îndeplinit de Adam și de Hristos în istoria umană, libertatea de alegere este aceea care îi face pe oameni fie niște păcătoși condamnați, fie niște sfinți îndreptățiți. Cu privire la condamnare, Romani 5,12 declară că „moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit”. Observați că nu spune că moartea (veșnică) a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că *Adam* a păcătuit, ci mai degrabă din pricină că *toți* au păcătuit.

Același lucru este valabil pentru îndreptățire. În ciuda declarațiilor unora, Pavel nu spune aici că toți bărbații și femeile au fost îndreptățiți în mod involuntar prin evenimentele de pe Golgota. Mai degrabă, el declară că aceia care sunt îndreptățiți sunt aceia care „*primesc*, în toată plinătatea, harul și darul neprihănirii” (versetul 17, italice adăugate). Versetul 19 clarifică același punct,

declarând că „după cum prin neascultarea unui om, cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur om, cei mulți vor fi făcuți neprihăniți”. Evident, întocmai cum cei mulți au fost făcuți păcătoși, deoarece „toți au păcătuit” (versetul 12), tot așa, cei mulți vor fi neprihăniți, acest fapt fiind descris ca un eveniment viitor, determinat de alegerea individuală, nu de un eveniment din trecut, care a avut loc odată pentru totdeauna pe cruce.

Tema din Romani 5 este într-adevăr destul de simplă: Adam a dus lumea în păcat, iar Hristos S-a oferit să ne scoată din păcat. Dar exact așa cum alegerea de a păcătui ne aparține, tot așa ne aparține și alegerea de a accepta neprihănirea lui Hristos.

Nimeni nu este constrâns să păcătuiască

Pentru că „toți au păcătuit” (Romani 3,23; 5,12), „copiii lui Adam împărtășesc vinovăția lui și consecințele ei”.¹⁰ Nu citim niciodată despre copiii lui Adam că împărtășesc vinovăția lui, pur și simplu pentru că se nasc. O altă declarație citată adesea pentru a susține păcatul involuntar spune:

„Lui Adam i s-a cerut să asculte în mod desăvârșit de Dumnezeu, nu numai pentru sine însuși, ci și pentru urmașii lui. Dumnezeu i-a făgăduit că, dacă va rezista testului ispitei, păstrându-și supunerea față de Creator în timpul mării încercări la care urma să fie supus, ascultarea lui îi va asigura acceptarea și favoarea lui Dumnezeu. După aceea, el urma să fie pe deplin întemeiat în sfințire și fericire, iar aceste binecuvântări aveau să fie transmise asupra tuturor urmașilor lui. Totuși, Adam a dat greș în a rezista testului. Iar pentru că s-a răzvrătit împotriva legii lui Dumnezeu, toți urmașii lui au fost păcătoși.”¹¹

Cu toate acestea, chiar în paragraful următor, citim următoarele:

„Legea lui Dumnezeu fusese cândva scrisă în inima bărbaților și femeilor. Dar păcatele lor cultivate au micșorat și aproape au șters scrierea aceea. Amprente de păcat au șters treptat amprente de legii.”¹²

Ce i-a făcut pe toți urmașii lui Adam să ajungă păcătoși? „Păcatele lor cultivate”. Alegerea. Unii ar putea să întrebe dacă „toți” urmașii lui Adam, așa cum este afirmat în acest pasaj, îi include pe copiii care mor la naștere sau la scurt timp după aceea. Inspirația nu dă niciun răspuns precis aici și, ca urmare, nu ar trebui să facem speculații. Noi știm doar că nicio declarație inspirată nu descrie pe cineva ca devenind păcătos imediat după naștere. Un verset biblic spune: „Cei răi sunt stricați încă din pântecele mamei lor, mincinoșii se rătăcesc odată cu ieșirea din pântecele mamei lor” (Psalmi 58,3). Totuși, observați că acest verset se referă specific la cei

---

¹⁰ Ellen G. White, *Review and Herald*, 19 mai, 1890.

¹¹ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 9, p.229.

¹² Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol.9, p. 229.

nelegiuți, nu la întreaga omenire. Ulterior, în studiul nostru, vom observa că sunt copii ai unor părinți răi, care cad pe o cale greșită foarte curând după naștere, din cauza neglijenței părinților lor și a faptelor rele.

O altă declarație similară ne spune:

„Ca rezultat al neascultării lui Adam, fiecare om este un călcător al Legii, vândut păcatului.”¹³

Totuși, acest pasaj poate fi așezat alături de celelalte:

„Nimeni nu poate fi constrâns să păcătuiască. Mai întâi trebuie să fie obținut consimțământul lui, sufletul trebuie să-și propună fapta păcătoasă, înainte ca pasiunea să poată domina rațiunea, sau nelegiuirea să triumfe asupra conștiinței.”¹⁴

„Satana nu are puterea de a constrânge pe nimeni să păcătuiască. Păcatul este un act individual al celui păcătos. Înainte ca păcatul să existe în inimă, voința trebuie să-și dea consimțământul și, îndată ce acesta este dat, păcatul este triumfător, iar cel rău se bucură. Dar nu există nicio scuză pentru păcat, fie mare, fie mic.”¹⁵

Observați felul în care spune că, înainte ca păcatul să poată exista în inimă, voința trebuie să aleagă. Prin urmare, cum se poate spune că păcatul există în fiecare inima încă din clipa nașterii? Deși declarațiile de mai sus spun cu claritate că păcatul lui Adam a avut ca rezultat faptul că toți oamenii au ajuns păcătoși, nu ni se spune niciodată că acest lucru s-a întâmplat separat de alegerea lor personală. Romani 5,12 revine în minte: „De aceea, după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lume și, prin păcat, a intrat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuțit”.

Cu alte cuvinte, deși păcatul lui Adam a avut ca rezultat faptul că toți urmașii lui i-au urmat exemplul, totuși ei au fost cei care au ales să păcătuiască. Când comentează acest verset, Ellen White spune cu claritate:

„Ființele omenești au decăzut. Una după alta, au căzut sub blestem, deoarece păcatul a intrat în lume, iar prin păcat, moartea.... Noi putem să alegem calea lui Dumnezeu și să trăim; noi putem să ne alegem propria cale și să știm că păcatul a intrat în lume, iar prin păcat, moartea.”¹⁶

În altă parte, ea scrie:

---

¹³ Ellen G. White, *In Heavenly Places*, p. 146.

¹⁴ Ellen G. White, *Mărturii*, vol.5, p. 177.

¹⁵ Ellen G. White, *Signs of the Times*, 18 decembrie, 1893.

¹⁶ Ellen G. White, *Signs of the Times*, 27 iunie, 1900.

„Dacă neamul omenesc ar fi încetat să cadă, când Adam a fost alungat din Eden, acum ar fi trebuit să fim într-o stare mult mai înaltă din punct de vedere fizic, mental și moral. Dar în timp ce deplâng căderea lui Adam, care a avut ca rezultat o nenorocire atât de inexprimabilă, oamenii calcă poruncile explicite ale lui Dumnezeu, la fel ca Adam, deși au experiența lui, care îi avertizează să nu facă la fel ca el, călcând Legea lui Iehova. Ar fi fost bine, dacă omul ar fi încetat să cadă odată cu Adam. Dar a avut loc o succesiune de căderi.”¹⁷

Într-o altă declarație, ea spune cu claritate că transmiterea păcatului lui Adam către urmașii lui a avut loc „de la o minte la alta” – cu alte cuvinte, prin influență și alegeri:

„Satana a reușit într-o mare măsură în îndeplinirea planurilor lui. Prin intermediul influenței, profitând de acțiunea unei minți asupra altei minți, el a reușit să-l facă pe Adam să păcătuiască. În felul acesta, natura omenească a fost coruptă chiar de la sursa ei. De atunci, păcatul și-a continuat fără încetare lucrarea lui vătămătoare, ajungând de la o minte la alta. Fiecare păcat săvârșit stârnește ecourile păcatului original.”¹⁸

„De la o minte la alta” implică alegerea, nu ceva inevitabil care constituie rezultatul nașterii.

„Singura definiție a păcatului”.

Declarațiile de mai sus întăresc ceea ce Ellen White spune de repetate ori că este singura definiție a păcatului care se află în Cuvântul lui Dumnezeu:

„Păcatul este călcarea Legii. Aceasta este singura definiție a păcatului.”¹⁹

„Singura definiție a păcatului pe care o găsim în Biblie este că „păcatul este călcarea Legii.” (1 Ioan 3,4).²⁰

„Dacă nu avem acea credință care lucrează din dragoste și curățește sufletul de orice pată a păcatului, atunci avem o credință falsă. Hristos nu este un slujitor al păcatului. Și ce este păcatul? Singura definiție dată în Cuvântul lui Dumnezeu este: «Păcatul este călcarea Legii».”²¹

„Pentru a-L lăsa pe Isus în inima noastră, trebuie să încetăm să păcătuim. Singura definiție a păcatului pe care o avem în Biblie este călcarea Legii.”²²

---

¹⁷ Ellen G. White, *SDA Bible Commentary*, vol.1, p. 1082.

¹⁸ Ellen G. White, *Review and Herald*, 16 aprilie, 1901.

¹⁹ Ellen G. White, *SDA Bible Commentary*, vol.7, p. 951.

²⁰ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol.1, p. 320.

²¹ Ellen G. White, *Signs of the Times*, 24 noiembrie, 1893.

²² Ellen G. White, *Signs of the Times*, 3 martie, 1890.

Așa cum am observat anterior, puteți să căutați în zadar în scrierile lui Ellen G. White pentru a găsi vreun pasaj care declară că oamenii sunt călcători ai Legii lui Dumnezeu, pur și simplu din cauză că s-au născut.

Unii ar putea să se întrebe dacă nu cumva Ellen White a trecut cu vederea faptul că unii susțin că există o altă definiție a păcatului în Scriptură, și anume cea aflată în Romani 14,23: „Tot ce nu vine din încredințare, e păcat”. Dar pentru că, în conformitate cu Scriptura, „fără credință este cu neputință să fim plăcuți Lui!” (Evrei 11,6), este clar că, dacă un om nu are credință, călcarea Legii lui Dumnezeu este inevitabilă, deoarece singura putere disponibilă pentru a rezista ispitei ar fi absentă. Ceea ce înseamnă, în rezumat, că 1 Ioan 3,4 și Romani 14,23 sunt pur și simplu două modalități de a spune același lucru. În conformitate cu Scriptura și, de asemenea, cu Ellen White, păcatul este un act voluntar.

Separarea de Dumnezeu

Din nou, trebuie să ne definim termenii cu atenție. Când vorbim aici despre separarea de Dumnezeu, nu vorbim despre a fi împiedicați să avem acces la pomul vieții și să avem părtășia intimă cu Dumnezeu de care s-au bucurat primii noștri părinți. De la cădere, toți oamenii s-au născut într-o stare de separare. Aici, noi vorbim despre separarea de Dumnezeu ca fiind sinonimă cu păcatul, călcarea Legii lui Dumnezeu (1 Ioan 3,4).

Unii au citat următoarele două declarații ca dovadă că suntem născuți într-o stare de separare spirituală de Dumnezeu:

„Prin păcat, noi am fost separați de viața lui Dumnezeu. Sufletele noastre sunt paralizate.”²³

„Prin natură, noi suntem înstrăinați de Dumnezeu. Duhul Sfânt descrie starea noastră în cuvinte ca acestea: „morți în greșelile și în păcatele voastre”, „tot capul este bolnav, și toată inima suferă de moarte”, „nimic nu-i sănătos”, Noi suntem ținuți în capcana lui Satana, „prinși ca să facă voia lui” (Efeseni 2,1; Isaia 1,5-6; 2 Timotei 2,26).”²⁴

Dar la încheierea celor două declarații de mai sus, devine clar că aceasta este o stare dobândită prin alegere, nu prin naștere. Prima dintre declarațiile de mai sus continuă în felul următor:

„Prin noi înșine, nu suntem mai capabili de a trăi o viață sfântă, decât a fost omul neputincios capabil să meargă.... Nu aștepta să simți că ești sănătos. Crede Cuvântul Său, iar acesta va fi împlinit. Pune-ți voința de partea lui Hristos. Voiește să-l slujești și, când acționezi în conformitate cu cuvântul Său, vei primi putere. Oricare ar fi practica rea, patima care te stăpânește și care, prin îndelungată

---

²³ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p. 203.

²⁴ Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 43.

îngăduință, leagă sufletul și trupul, Hristos este în stare și dorește să elibereze. El va împărtăși viață sufletului care este «mort în păcate» (Efeseni 2,1).²⁵

Observați că Ellen White vorbește despre „practica rea, patima care te stăpânește și care, prin îndelungată îngăduință, leagă sufletul și trupul” (italice adăugate). Ea nu spune că noi suntem legați prin naștere de practicile rele și patimile care ne stăpânesc.

A doua dintre declarațiile de mai sus continuă după cum urmează:

„Dumnezeu dorește să ne vindece, să ne elibereze. Dar pentru că acest fapt necesită o schimbare totală, o înnoire a întregii noastre naturi, noi trebuie să ne supunem întru totul Lui.”²⁶

Observați felul în care partea anterioară a acestei declarații spune că „prin natură” noi suntem înstrăinați de Dumnezeu. Dar citim că pentru a fi eliberați, este nevoie de „înnoirea întregii noastre naturi”. Studiul nostru va demonstra ulterior modul în care Inspirația clarifică deosebirea dintre natura inferioară, firească, și alegerile voinței, numite și natura superioară. Evident, când vorbește despre înnoirea întregii noastre naturi, declarația de mai sus se referă la natura superioară, deoarece alte declarații inspirate spun clar că natura inferioară, firească, nu va fi schimbată în această parte a veșniciei²⁷ (înainte de venirea lui Hristos – n. tr.). Ceea ce înseamnă, desigur, că „a fi înstrăinat prin natură” se referă la un act al voinței, nu la înclinațiile păcătoase moștenite la naștere.

O altă declarație folosită pentru a dovedi că toți oamenii se nasc într-o stare de despărțire de Dumnezeu este următoarea:

„Adam și Eva s-au convins pe ei înșiși că, o faptă așa de mărunță cum era mâncatul din pomul oprit nu putea să aibă consecințe atât de îngrozitoare, cum declarase Dumnezeu. Totuși, acest fapt mărunț a fost o călcare a legii sfinte și neschimbătoare a lui Dumnezeu și l-a despărțit pe om de Dumnezeu, deschizând porțile pentru un potop de moarte și nenorocire asupra lumii.”²⁸

Totuși, nimic nu indică faptul că, în acest context, cuvântul „om” se referă la întregul neam omenesc, fără a ține cont de alegerile oamenilor. Contextul din acest pasaj avertizează împotriva amânării, îndemnându-ne să nu „amânăm lucrarea de renunțare la păcatele noastre”,²⁹ și declară că „fiecare faptă nelegiuită, fiecare neglijare sau respingere a harului lui Hristos” „împietrește inima” și „degradează voința”.³⁰ Întreaga temă aici se referă la alegerea noastră de a păcătu sau a nu păcătu. În contextul acesta, nu citim nimic despre păcat ca fiind o stare involuntară dobândită la naștere.

---

²⁵ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p. 203.

²⁶ Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 43.

²⁷ Ellen G. White, *Sfaturi pentru profesori*, p. 20; *Istoria faptelor apostolilor*, p. 560-561; *SDA Bible Commentary*, vol. 2, p. 1032.

²⁸ Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 33.

²⁹ Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 32.

³⁰ Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 33.

Biblia spune cu claritate că „nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeul vostru; păcatele voastre vă ascund Fața Lui” (Isaia 59,2). Observați că nu spune că păcatul lui Adam ne-a despărțit de Dumnezeu. Propriile noastre păcate au făcut acest lucru. Următoarea declarație a lui Ellen White confirmă:

„Îndată ce ne despărțim de Dumnezeu *prin păcat*, care este călcarea Legii Sale, Satana preia controlul asupra minții noastre.”³¹

„Prin alegerea de a păcătui, oamenii se despart de Dumnezeu, întrerup legătura cu canalul binecuvântării, iar rezultatul sigur este ruina și moartea.”³²

„Dumnezeu nu se desparte de cei din poporul Său, ci ei se despart singuri de Dumnezeu, *prin propriul comportament*.”³³

„Atâta vreme cât cei din poporul lui Dumnezeu își păstrează credincioșia față de El, atâta vreme cât se prind de Isus printr-o credință vie, ei se află sub protecția îngerilor cerești, iar lui Satana nu i se îngăduie să-și exercite vicleniile diabolice asupra lor pentru a-i nimici. Dar aceia care se despart de Hristos prin păcat sunt într-un mare pericol.”³⁴

„Practicile nelegiuite au făcut pentru cei din Israel ceea ce toate farmecele lui Balaam nu au putut să facă – ele i-au despărțit de Dumnezeu.”³⁵

Nu citim niciodată că un om a fost despărțit de Dumnezeu pur și simplu prin faptul că s-a născut în familia omenească. În conformitate cu declarațiile de mai sus, o astfel de separare este rezultatul unei alegeri conștiente.

„O moștenire a neascultării, a vinovăției și morții”

O serie de declarații ale lui Ellen White folosesc cuvântul „moștenire” pentru a descrie rezultatele păcatului lui Adam. Iată câteva exemple:

„Moștenirea copiilor este o moștenire a păcatului. Păcatul i-a despărțit de Dumnezeu.... Pentru că sunt înrudiți cu primul Adam, oamenii nu primesc de la el nimic altceva, decât vinovăția și sentința cu moartea.”³⁶

---

³¹ Ellen G. White, *Review and Herald*, 12 iulie, 1887 (italice adăugate).

³² Ellen G. White, *Solii Alese*, vol.1, p. 235.

³³ Ellen G. White, *1888 Materials*, p. 1011 (italice adăugate).

³⁴ Ellen G. White, *Maranatha*, p. 95.

³⁵ Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 455.

³⁶ Ellen G. White, *Îndrumarea copilului*, p. 475.

„Domnul Hristos S-a oferit de bunăvoie să vină pe acest pământ și să stea în calitate de cap al ființelor omenești căzute, care erau moștenitori ai vinovăției, aflați sub condamnarea la moartea veșnică.”³⁷

„Acești copii dragi au primit de la Adam o moștenire a neascultării, a vinovăției și morții.”³⁸

Trebuie să ne amintim regula noastră de bază pentru interpretare, care este prezentată într-un pasaj din Ellen White, citat anterior: „*Mărturiile* însele vor fi cheia care va explica mesajul dat, așa cum Scriptura este explicată de Scriptură”.³⁹ La fel cum procedăm cu Biblia, când găsim în scrierile lui Ellen White declarații care par să se contrazică între ele, trebuie să cercetăm mai profund, îngăduind Inspirației să definească mai amplu cuvintele și ideile legate de subiect.

Am văzut deja cu claritate dovada inspirată că păcatul nu este o stare involuntară (Ezechiel 18,20; Iacov 1,14-15; 4,17); că „niciun om nu poate fi constrâns să păcătuiască”.⁴⁰ Atunci când una dintre declarațiile de mai sus, care vorbește despre copii, afirmă că „păcatul i-a despărțit de Dumnezeu”,⁴¹ trebuie să le așezăm alături de altele, pe care le-am văzut și care declară că oamenii „se despart singuri de Dumnezeu, prin propriul comportament”.⁴² De asemenea, trebuie să ne amintim Isaia 59,2: „Ci nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeul vostru; păcatele voastre vă ascund Fața Lui”.

Mai mult, declarația de mai sus, care vorbește despre copiii despărțiți de Dumnezeu, nu spune în mod explicit că ei au moștenit această stare fără nicio alegere personală. Vom discuta despre problema moștenirii puțin mai târziu, dar ar trebui să fie observat cu claritate că, deși propozițiile cu privire la moștenire și despărțire se succed una după cealaltă, totuși ele nu discută în mod necesar despre același lucru. Așa cum am văzut, alte declarații sunt foarte explicite cu privire la faptul că despărțirea de Dumnezeu depinde de alegere.

O altă declarație, care vorbește despre păcat și consecințele lui, ne ajută să înțelegem mai bine declarațiile de mai sus:

„Este un păcat să fii bolnav, deoarece toate bolile sunt rezultatul nelegiurii. Mulți suferă ca o consecință a nelegiurii părinților lor. Ei nu pot fi pedepsiți pentru păcatul părinților lor, cu toate acestea, este datoria lor de a stabili în ce privință au călcat părinții legile ființei lor, care au atras asupra urmașilor lor o moștenire atât de nenorocită; iar acolo unde obiceiurile părinților lor au fost greșite, ei trebuie să-și schimbe comportamentul și, prin deprinderea unor obiceiuri corecte, să întemeieze o relație mai bună cu sănătatea.”⁴³

---

³⁷ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 12, p. 61.

³⁸ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 13, p. 14.

³⁹ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol. 1, p. 42.

⁴⁰ Ellen G. White, *Mărturii*, vol.5, p. 177.

⁴¹ Ellen G. White, *Îndrumarea copilului*, p. 475.

⁴² Ellen G. White, *1888 Materials*, p. 1011.

⁴³ Ellen G. White, *Sfaturi pentru sănătate*, p. 37.

Observați că ea vorbește despre boală ca fiind un păcat, din cauză că „toate bolile sunt rezultatul nelegiurii” și spune că părinții, prin călcarea legilor sănătății, le-au lăsat copiilor lor o „moștenire nenorocită”. Totuși, ea arată cu claritate, de asemenea, că acestea sunt păcatele *părinților*, iar copiii „nu pot fi pedepsiți” pentru ele. Ea nu spune niciodată că „moștenirea nenorocită” îi face pe copii să fie automat niște păcătoși. Astfel, când declară că „moștenirea copiilor este o moștenire a *păcatului*”,⁴⁴ ea vrea să spună că această moștenire *este rezultatul păcatului*, nu că acei copii moștenesc păcatul în sine.

Declarațiile citate anterior vorbesc de asemenea despre faptul că noi nu primim de la Adam „nimic altceva, decât vinovăție și pedeapsa morții”,⁴⁵ că noi suntem „moștenitori ai vinovăției”⁴⁶ și că primim „o moștenire a neascultării, a vinovăției și morții”.⁴⁷ Dar o altă declarație spune foarte clar că păcatul și vinovăția sunt experimentate prin alegere:

„Există gânduri și sentimente sugerate și stârnite de Satana, care îi supără chiar și pe oamenii cei mai buni, dar dacă acestea nu sunt cultivate, dacă sunt respinse ca fiind odioase, sufletul nu este contaminat de vinovăție și nimeni altcineva nu este întinat de influența lor.”⁴⁸

„Ispita nu este păcat; păcatul constă în a ceda în fața ispitei.”⁴⁹

Ea nu spune niciodată că păcatul constă pur și simplu în faptul de a te naște. Când punem declarația de mai sus, cu privire la moștenirea neascultării și vinovăției, alături de declarația anterioară, cu privire la „moștenirea nenorocită” care este rezultatul bolii și păcatului, precum și alături de declarația care spune că vinovăția este rezultatul alegerii, putem să înțelegem că „moștenirea neascultării și vinovăției”, descrisă de Ellen White, este în realitate o moștenire care *rezultă* din aceste lucruri, nu una care ne face să fim păcătoși și vinovați în mod involuntar.

În scrierile inspirate, nu există niciunde vreo declarație care susține păcatul sau vinovăția involuntară. Ea spune că „niciun om nu moștenește sfințirea ca fiind un drept prin naștere”,⁵⁰ dar nu spune nici că noi moștenim păcatul ca fiind un drept prin naștere. În conformitate cu Ellen White, ceea ce primim ca drept prin naștere sunt *înclinațiile spre păcat*⁵¹, nu păcatul însuși.

De asemenea, trebuie să înțelegem că Ellen White, asemenea Bibliei, nu vorbește întotdeauna despre moștenire ca fiind ceva primit în mod involuntar. Uneori, ea vorbește despre moștenire ca fiind involuntară, dar în alte cazuri nu. Contextul și consensul inspirat arată deosebirea. Multe texte biblice, desigur, vorbesc despre moștenirea poporului lui Dumnezeu, primită cu condiția ascultării bazate pe credință (Psalmi 37,29; Isaia 60,21; Matei 5,5; 25,34; Luca 10,25; 1 Corinteni 6,9; Galateni 3,29; Tit 3,7; Evrei 9,15; Apocalipsa 21,7). Câteva declarații ale lui Ellen White spun același lucru.

---

⁴⁴ Ellen G. White, *Îndrumarea copilului*, p. 475.

⁴⁵ Ellen G. White, *Îndrumarea copilului*, p. 475.

⁴⁶ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 12, p. 61.

⁴⁷ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 13, p. 14.

⁴⁸ Ellen G. White, *That I May Know Him*, p. 140.

⁴⁹ Ellen G. White, *Our High Calling*, p. 87.

⁵⁰ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol. 1, p. 310.

⁵¹ Ellen G. White, *Căminul adventist*, p. 241, 256; *Patriarhi și profeți*, p. 306.

„Toți cei care au venit vreodată la El cu pocăință, mărturisindu-și păcatele, au primit favoarea Sa și au fost iertați de El. Iar dacă vor rămâne credincioși față de El, Domnul îi va înălța pe tronul Său și îi va face moștenitori ai lucrurilor cumpărate de El cu propriul sânge.”⁵²

„El (Hristos) este în stare să-i ridice din prăpastia păcatului, pentru a fi recunoscuți în calitate de copii ai lui Dumnezeu, moștenitori împreună cu Hristos ai unei moșteniri nepieritoare.”⁵³

„El îndepărtează fiecare păcat și ne îmbracă în haina neprihănirii Sale, țesută în războiul cerului... Noi suntem adoptați în familia cerească și vom moșteni locașurile pregătite pentru cei ce sunt ascultători.”⁵⁴

Următoarea declarație vorbește despre alegerea între două moșteniri:

„Este posibil ca felul în care ei (sfinții) L-au urmat pe Hristos să fi rupt prietenia cu rudele lumești, dar iată ce au primit în schimb – numele lor sunt scrise în cartea vieții Mielului – onorați, da, foarte onorați pentru a fi părtași ai mântuirii – moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Isus Hristos ai unei moșteniri nepieritoare... Oare trebuie să spunem că este un sacrificiu din partea noastră faptul că am renunțat la ideile false în favoarea adevărului, la întuneric în favoarea luminii, la slăbiciune în favoarea puterii, la păcat în favoarea neprihănirii și la un nume și o moștenire pieritoare în favoarea unor onoruri care sunt durabile și a unei comori nemuritoare?”⁵⁵

Prin urmare, vedem că, în lumina consensului inspirat, declarațiile care vorbesc despre o moștenire a neascultării și vinovăției pot fi înțelese ca referindu-se fie la *rezultatele* păcatului și vinovăției, fie la alegerea de a primi o moștenire pieritoare în locul uneia veșnică. Totuși, consensul inspirat nu ne permite să concluzionăm că cineva a moștenit actualmente păcatul și vinovăția, fără nicio alegere.

Păcatele din neștiință

Am văzut deja versetul care declară: „Deci, cine știe să facă bine și nu face, săvârșește un păcat” (Iacov 4,17). Un alt verset vorbește despre faptul că „Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință” (Fapte 17,30). În corectitudinea Sa absolută, Dumnezeu nu îi consideră pe oameni răspunzători pentru adevărul pe care nu îl cunosc.

Ellen White declară:

---

⁵² Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, vol. 3, p. 176-177.

⁵³ Ellen G. White, *Lucrarea de binefacere*, p. 93.

⁵⁴ Ellen G. White, *That I May Know Him*, p. 108.

⁵⁵ Ellen G. White, *Review and Herald*, 28 aprilie, 1859.

„Dumnezeu nu tratează în acest fel făpturile create de El. Mânia Sa nu a venit niciodată din cauza păcatelor săvârșite din neștiință.”⁵⁶

Când descrie diferitele funcții ale mijlocirii lui Hristos, ea scrie:

„Mintea tuturor celor ce acceptă acest mesaj este îndreptată spre sfânta sfințelor, unde Isus stă în fața chivotului, îndeplinind lucrarea Sa finală de mijlocire pentru toți aceia pentru care harul Său continuă să fie valabil și pentru cei care au călcat din neștiință Legea lui Dumnezeu. Această ispășire este făcută atât pentru neprihăniții care au murit, cât și pentru neprihăniții aflați în viață. Ea îi include pe toți cei care au murit cu credința în Hristos, dar care, pentru că nu au primit lumina asupra poruncilor lui Dumnezeu, au păcătuit din neștiință, călcând regulile legii.”⁵⁷

Pentru ca un păcat să se califice cu adevărat ca fiind un păcat făcut din neștiință, Dumnezeu trebuie să Se asigure că, dacă lumina și adevărul ar fi fost disponibile pentru acel om, el le-ar fi acceptat. Neștiința intenționată și neglijența nu sunt scuzate aici (Evrei 2,3). Ellen White spune:

„Prin suferințele și moartea Sa, Isus a făcut ispășire pentru toate păcatele săvârșite din neștiință, dar nu există nicio prevedere pentru orbirea intenționată.”⁵⁸

Copiii și vârsta responsabilității

A existat multă controversă în jurul întrebării: Sunt bebelușii și copiii foarte mici capabili de a săvârși fapte păcătoase și responsabili pentru acestea? Trebuie să rezistăm ispitei de a face speculații dincolo de ceea ce ne-a descoperit Inspirația; deoarece, într-adevăr, multe din lucrurile care au legătură cu subiectul acesta sunt cunoscute numai de Dumnezeu.

De exemplu, nu a fost găsită până acum nicio declarație inspirată care spune precis când ajunge cineva la vârsta responsabilității. În absența unei astfel de clarificări, putem doar să concluzionăm că această vârstă diferă de la un om la altul. Numai Dumnezeu poate ști în ce punct al vieții fiecărui copil începe să se dezvolte un simț al responsabilității și înțelegerii spirituale.

Totuși, Inspirația ne spune că, la o vârstă foarte timpurie, copiii au nevoie de disciplină și trebuie să înțeleagă mustrarea:

„Copiii sunt lăsați să crească, în loc de a fi educați. Sărmanii lor copilași nu sunt educați, pentru a ști sau înțelege ce înseamnă o pedeapsă la zece sau doisprezece luni, iar ei încep să manifeste încăpățânarea când sunt foarte mici.”⁵⁹

---

⁵⁶ Ellen G. White, *Signs of the Times*, 1 noiembrie, 1899.

⁵⁷ Ellen G. White, *Experiențe și viziuni*, p. 254.

⁵⁸ Ellen G. White, *SDA Bible Commentary*, vol. 5, p. 1145.

⁵⁹ Ellen G. White, *Review and Herald*, 28 martie, 1893 (italicele în original).

„Tremur îndeosebi pentru mame, când văd că sunt așa de oarbe și simt așa de puțin responsabilitățile care le revin în calitate de mame. Ele îl văd pentru Satana lucrând în copilul îndărătnic chiar și la numai câteva luni. Plin de o pasiune dușmănoasă, Satana pare să preia stăpânirea deplină.”⁶⁰

„Lucrarea mamei începe cu copilașul din brațele ei. Adesea, i-am văzut pe cei mici trântindu-se la pământ și țipând, dacă dorințele lor erau împiedicate în vreun fel.... Acești micuți nu pot să discearnă spiritul care îi influențează, iar părinții au datoria de a exercita judecata și înțelepciunea pentru ei. Obiceiurile lor trebuie să fie supravegheate cu atenție. Înclinațiile rele trebuie să fie ținute în frâu, iar mintea trebuie să fie stimulată în favoarea binelui. Copilul trebuie să fie încurajat în fiecare efort de a exercita stăpânirea de sine.”⁶¹

„Cartea [Educația] care va fi publicată va avea mult de spus cu privire la marile principii care trebuie să fie aplicate în educarea copiilor, încă de când se află în brațele mamei. Vrajmașul va lucra în mod direct prin acei copiii, dacă nu sunt disciplinați. Cineva îi va educa. Dacă mama și tatăl nu fac acest lucru, îl va face diavolul.”⁶²

Faptul că nu toți copiii mici vor fi luați la cer este prezentat în mod viu în mintea lui Ezechiel, în capitolul 9, unde celor cu armele de nimicire li se poruncește: „Ucideți, și nimiciți pe bătrâni, pe tineri, pe fecioare, pe copii și pe femei” (v.6). Când comentează acest punct, Ellen White declară următoarele:

„Copiii voștri trebuie să fie învățați să vă asculte. Cuvântul vostru trebuie să fie legea lor. Părinți, începeți să faceți această lucrare, deoarece îngerul nimicitor va trece curând și va nimici cu desăvârșire atât bătrâni, cât și tineri – bărbați, femei și copii mici.”⁶³

„Am văzut că voi creșteți copii pentru a fi uciși de îngerul nimicitor, dacă nu vă schimbați rapid și complet și nu sunteți credincioși față de copiii voștri. Credeți că Dumnezeu poate să acopere sau să ascundă și să cruțe copiii a căror nelegiuire o urăște? Nu, niciodată. Dumnezeu urăște pasiunea, temperamentul rău, etc., manifestate de copiii neascultători. El nu-i poate salva în timpul strâmtorării. Ei vor fi pierduți pentru veșnicie.”⁶⁴

---

⁶⁰ Ellen G. White, *Îndrumarea copilului*, p. 289.

⁶¹ Ellen G. White, *Principii fundamentale ale educației creștine*, p. 150.

⁶² Ellen G. White, *Solii Alese*, vol. 3, p. 117-118.

⁶³ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 9, p. 323.

⁶⁴ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 9, p. 352.

„Unii părinți îi îngăduie lui Satana să pună stăpânire pe copiii lor, iar copiii lor nu sunt ținuți în frâu, ci li se îngăduie să aibă un temperament răutăcios, să fie pătimiși, egoiști și neascultători. Dacă ar muri, acești copii nu ar fi luați la cer.”⁶⁵

Unii ar putea să creadă că este un act nemilos ca Dumnezeu să-i pedepsească pe copiii mici în flăcările iadului. Dar dacă ei au suficientă înțelegere pentru a fi responsabili pentru faptele lor, și numai Dumnezeu poate ști acest lucru, o astfel de pedeapsă va fi dreaptă și corectă. Mulți își vor aminti crima șocantă care a avut loc cu câțiva ani în urmă în Chicago, când doi copii mici au strangulat un băiețuș, pentru că nu a vrut să-i ajute să fure dulciuri. Bandele din orașe, atât din America, dar și de pretutindeni, sunt alcătuite acum din copii foarte mici, care săvârșesc acte de violență înfiorătoare în viața de zi cu zi. Televiziunea a prezentat cu câțiva ani în urmă un raport din Lima, Peru, descriind o bandă cunoscută cu numele de „Piranhas”, alcătuită în majoritate din copii sub vârsta de doisprezece ani, care săvârșeau regulat mutilări, jafuri și crime. Presupun că puțini ar considera că Dumnezeu este nedrept pentru nimicirea acestor copiii sălbatici cu sabia îngerului nimicitor.

Copiii și sclavii

Desigur, trebuie să ne amintim că, dacă cineva nu înțelege deosebirea dintre bine și rău, nu va fi înviat pentru a suferi flăcările iadului. Datorită dragostei și corectitudinii Sale supreme, Dumnezeu nu-i va pedepsi pe cei vinovați de păcatul săvârșit din neștiință. Apostolul Pavel declară: „Toți cei ce au păcătuit fără lege, vor pieri fără lege; și toți cei ce au păcătuit având lege, vor fi judecați după lege” (Romani 2,12). Am observat anterior cuvintele lui Ellen White:

„Dumnezeu nu tratează în acest fel faptele create de El. Mânia Sa nu a venit niciodată din cauza păcatelor săvârșite din neștiință.”⁶⁶

Dar în același timp, Dumnezeu nu poate să ia în cer niciun om care nu a urmat căile neprihănirii, prin harul divin. Ellen White face următorul comentariu cu privire la sclavii a căror spiritualitate a fost reprimată de stăpânii lor:

„Am văzut că stăpânii de sclavi vor trebui să dea socoteală pentru sufletul sclavilor lor, pe care i-a ținut în ignoranță, iar stăpânii vor fi pedepsiți pentru păcatele sclavilor. Dumnezeu nu poate să ia în cer sclavii care au fost ținuți în ignoranță și degradare, fără a ști nimic despre Dumnezeu sau despre Biblie, fără a se teme de nimic altceva, decât de biciul stăpânului și fiind ținuți într-o poziție inferioară animalelor. Dar El face pentru ei lucrul cel mai bun pe care un Dumnezeu milos poate să-l facă. El le îngăduie să fie ca și când nu ar fi existat niciodată, în timp ce stăpânii vor trebui să suporte ultimele șapte plăgi, să ajungă

---

⁶⁵ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol. 3, p. 315.

⁶⁶ Ellen G. White, *Signs of the Times*, 1 noiembrie, 1899.

la a doua înviere și să sufere moartea a doua și cea mai îngrozitoare. Atunci, dreptatea lui Dumnezeu va fi împlinită.”⁶⁷

Ne amintim bine că sclavia și slujirea involuntară nu au dispărut în niciun fel în lumea noastră modernă. Așa-zisele „tabere de muncă”, unde muncitori străini lucrează adesea în condiții asemenea sclavilor, continuă să existe în mari centre urbane din Statele Unite. Lagăre de muncă încă pot fi găsite în Republica Populară Chineză. În țări ca Tailanda, băieți și fete sunt vânduți frecvent pentru prostituție împotriva voinței lor. Nimeni nu trebuie să considere că declarația inspirată de mai sus, care vorbește despre stăpânii de sclavi ce vor suferi ultimele șapte plăgi, ca aplicându-se la o eră de mult apusă.

Din fericire, desigur, nu toți sclavii au experimentat același nivel de reprimare spirituală, descrisă în declarația de mai sus, deoarece în altă parte citim următoarele:

„Apoi, a început jubileul (la cea de a doua venire a lui Hristos), când pământul trebuie să se odihnească. L-am văzut pe sclavul evlavios înviind în victorie și triumf și scuturându-și lanțurile robiei, în timp ce stăpânul lui nelegiuit era în confuzie și nu știa ce să facă.”⁶⁸

Acești sclavi evlavioși pot fi considerați în aceeași categorie cu păgânii care, deși nu au cunoscut Biblia, s-au împrietenit cu misionarii și au dezvoltat un caracter evlavios izvorât dintr-un simț interior al binelui și răului.⁶⁹ Dar chiar dacă un om deține o cunoștință extrem de elementară a adevărului divin, toți sunt răspunzători pentru aderarea – prin harul lui Dumnezeu – la orice grad de lumină și adevăr pe care îl au. Ellen White spune cu claritate: „Oricine intră pe porțile de mărgăritar ale cetății lui Dumnezeu va fi un împlinitor al Cuvântului”.⁷⁰

Așa cum se întâmplă cu sclavii, copiii mici vor fi judecați în conformitate cu nivelul lor de înțelegere spirituală, pe care numai Dumnezeu poate să-l stabilească. Asemenea sclavilor ignoranți din punct de vedere spiritual, copilul ignorant din punct de vedere spiritual nu va fi înviat pentru a suferi moartea a doua, ci va fi ca și când nu ar fi existat niciodată. Totuși, întocmai cum putem să presupunem că, dacă un sclav a cunoscut voia lui Dumnezeu, dar nu a cerut puterea divină pentru a asculta, tot astfel un copil care are o cunoaștere spirituală – oricât de minusculă – va fi răspunzător înaintea lui Dumnezeu, dacă nu s-a conformat acelei cunoașteri.

„Păcătuirea din reflex”

Unii cred că, din cauza naturii lor căzute și a slăbiciunii morale, copiii sub vârsta responsabilității se angajează în mod inevitabil într-o „păcătuire din reflex”, fiind neputincioși în fața masacrului ispitirii, în absența unei voințe sfințite. Dacă astfel de oameni rămân la adevărul biblic care spune că Isus a preluat o natură umană căzută la întrupare, înseamnă că ei susțin că El S-a născut cu o voință sfințită, așa încât o astfel de „păcătuire din reflex” a fost absentă în copilăria Sa timpurie. Acești oameni cred de asemenea că, deoarece copiii care săvârșesc această

---

⁶⁷ Ellen G. White, *Early Writings*, p. 276.

⁶⁸ Ellen G. White, *Early Writings*, p. 286.

⁶⁹ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p. 638; *Patriarhi și profeți*, p.376; *Parabolele Domnului Hristos*, p.

⁷⁰ Ellen G. White, *This Day With God*, p. 94.

păcătuire din reflex fac lucrul respectiv din neștiință, faptele lor sunt acoperite de mijlocirea lui Hristos, la fel ca toate celelalte păcate făcute din neștiință.⁷¹

Mai întâi, trebuie să ne amintim declarațiile foarte clare ale lui Ellen White, care spun că, în lupta cu ispita, Isus ca om nu a avut absolut niciun avantaj în comparație cu omul căzut:

„Isus nu a dat pe față nicio calitate și nu a exercitat nicio putere pe care oamenii nu ar putea să le aibă prin credința în El. Natura Sa umană desăvârșită este aceea pe care pot să o aibă toți urmașii Săi, dacă vor fi supuși față de Dumnezeu, așa cum a fost El.”⁷²

„Dacă Hristos a avut o putere specială, pe care omul nu are privilegiul de a o deține, Satana ar fi profitat de lucrul acesta. Lucrarea lui Hristos a fost aceea de a anula pretențiile lui Satana de a avea stăpânire asupra omului, iar El a putut să facă acest lucru numai în modalitatea în care a venit – ca om, fiind ispitit ca om și ascultând asemenea unui om.”⁷³

„Isus, Răscumpărătorul lumii, putea să păzească poruncile lui Dumnezeu, numai în același fel în care omul poate să le păzească.”⁷⁴

Nici Scriptura, nici Ellen White nu sugerează niciodată că, în frageda Lui copilărie, Isus a avut vreun avantaj care nu este disponibil tuturor copiilor, prin puterea divină împărtășită. Ellen White declară cu claritate: „Nu există nicio scuză pentru păcat”.⁷⁵ Ea nu adaugă niciodată, „... cu excepția faptului că ești un copil aflat sub vârsta responsabilității”.

Următoarea declarație a lui Ellen White spune cu claritate că modelul de viață fără păcat al lui Hristos, care face păcatul omenesc să fie nenecesar, se aplică în dreptul copilăriei Sale, la fel de mult ca oricărei alte perioade din viața Lui:

„Bărbații și femeile formulează multe scuze pentru înclinația lor spre păcat. Păcatul este reprezentat ca fiind o necesitate, un rău care nu poate fi evitat. Dar păcatul nu este o necesitate. Domnul Hristos a trăit în lumea aceasta din fragedă copilărie și până la maturitate, iar în acea perioadă El a înfruntat și S-a împotrivit tuturor ispitelor care îl supăra pe om. El este un model perfect pentru copilărie, tinerețe și maturitate.”⁷⁶

Nu este în dezacord cu consensul inspirat a declara că Hristos S-a născut cu o voință sfințită, deoarece Ellen White susține cu privire la Hristos că „El a fost pregătit pentru luptă, prin

---

⁷¹ Ellen G. White, *Early Writings*, p. 254.

⁷² Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p.664.

⁷³ Ellen G. White, *SDA Bible Commentary*, vol.7, p.930.

⁷⁴ Ellen G. White, *SDA Bible Commentary*, vol.7, p.929.

⁷⁵ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p.311.

⁷⁶ Ellen G. White, *Faith I Live By*, p.219; vezi, de asemenea, *Manuscript Releases*, vol.17, p.25.

locuirea lăuntrică a Duhului Sfânt”.⁷⁷ Dar într-o declarație pe care am studiat-o anterior, ea spune despre copiii noștri că ei pot experimenta același avantaj, chiar de la naștere.

„Chiar și copilașul din brațele mamei lui poate să locuiască la umbra Celui Atotputernic prin credința mamei care se roagă. Ioan Botezătorul a fost umplut de Duhul Sfânt de la naștere. Dacă trăim în comuniune cu Dumnezeu, și noi putem să ne așteptăm ca Duhul divin să-i modeleze pe micuții noștri, încă din clipele lor cele mai timpurii.”⁷⁸

O declarație similară ne spune, de asemenea, următoarele:

„Știu că unii au întrebat dacă ar trebui să fie mântuiți chiar și copiii părinților credincioși, deoarece ei nu au trecut prin nicio încercare a caracterului, iar toți trebuie să fie încercați și caracterul lor să fie supus verificării. Se pune întrebarea: „Cum pot copiii mici să treacă prin această verificare și încercare?” Eu răspund că credința părinților credincioși îi cuprinde pe copii, la fel ca atunci când Dumnezeu și-a trimis judecățile asupra întâilor născuți ai egiptenilor.... Hristos i-a binecuvântat pe copiii aduși la El de către mamele credincioase. El va face acest lucru acum, dacă mamele își vor face datoria față de copiii lor și îi vor educa în ascultare și supunere. Apoi, ei vor rezista încercării și vor fi ascultători față de voința lui Dumnezeu, deoarece părinții stau în locul lui Dumnezeu pentru copiii lor.”⁷⁹

Ar fi potrivit să descriem păcatele săvârșite înainte de vârsta responsabilității ca fiind păcate din neștiință, în aceeași măsură în care un baptist sincer care calcă din neștiință Sabatul adevărat se califică în această categorie. Și cu siguranță este adevărat că, fără harul sfințitor al lui Dumnezeu, noi toți – bătrâni și tineri – suntem neajutorați împotriva amăgirii păcatului. Dar în final, un păcat nu poate fi numit păcat – din neștiință sau altfel – dacă este evitabil prin cunoașterea și puterea harului divin. Păcatul, la fel ca neprihănirea, este rezultatul alegerii, pentru că „niciun om nu poate fi constrâns să păcătuiască”.⁸⁰

Bebeluşii și copiii mici pot fi modelați de Duhul Sfânt, întocmai cum au fost Isus și Ioan Botezătorul. Viața fără păcat a Mântuitorului nostru, în natura umană căzută, dovedește că natura noastră firească moștenită nu poate să constrângă un suflet consacrat să păcătuiască, în nicio perioadă a existenței noastre, din fragedă copilărie și până la maturitate.

În acest punct, unii vor pune întrebarea: „Dacă orice ființă umană ar putea să trăiască fără să păcătuiască, oare ar mai avea nevoie un astfel de om de un Mântuitor?” Această obiecție ne amintește despre aceia care cred că, dacă sfinții din timpul sfârșitului trăiesc fără nevoia continuă de iertare, ei nu mai au nevoie deloc de Hristos. Acest gând este absurd. Puterea împărtășită a

---

⁷⁷ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p.123.

⁷⁸ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p.512.

⁷⁹ Ellen G. White, *Solii Alese*, vol.3, p.313-314.

⁸⁰ Ellen G. White, *Mărturii*, vol.5, p.177.

lui Hristos, posibilă prin viața și moartea Sa pe pământ, este singurul mijloc prin care cineva poate trăi fără să păcătuiască. Aceasta este esența mântuirii biblice – a fi salvat *din păcat* (Matei 1,21). Iertarea este disponibilă, „dacă cineva a păcătuît” (1 Ioan 2,1), dar puterea salvatoare a lui Hristos continuă a fi necesară pentru *a ne feri* de păcat.

Pe scurt, a nu avea nevoie de iertare nu este același lucru cu a nu avea nevoie de Mântuitor, deoarece rolul Mântuitorului este atât de a ierta, cât și de a da putere. Atâta vreme cât ne vom păstra natura căzută și firească, această putere împărtășită este necesară pentru a ne păzi de cădere.

Natura inferioară și cea superioară

Consensul inspirat spune cu claritate că în natura umană există atât puteri inferioare, cât și puteri superioare. Acest aspect al învățaturii inspirate ne ajută, mai mult decât oricare alt punct, să clarificăm adevărata natură a păcatului în ființele omenești și, de asemenea, suntem ajutați de anumite declarații aparent contradictorii ale lui Ellen White cu privire la natura umană a lui Hristos. Însuși Domnul Hristos a scos în evidență deosebirea dintre natura superioară, și natura inferioară a omului, când le-a spus ucenicilor Săi: „Duhul este plin de râvnă, dar carnea este neputincioasă” (Matei 26,41). Apostolul Pavel a spus același lucru, când a scris: „Mă port aspru cu trupul meu și-l țin în stăpânire” (1 Corinteni 9,27).

Ellen White exprimă idei similare, când scrie: „Voința nu este gustul sau înclinația, ci puterea de a decide”.⁸¹ Mai sunt și alte pasaje prezintă această distincție clară:

„Trupul trebuie să fie adus la supunere. Puterile superioare ale ființei trebuie să conducă. Pasiunile trebuie să fie controlate de voință, care este ea însăși sub controlul lui Dumnezeu.”⁸²

„Dacă intelectul iluminat deține conducerea, ținând sub control însușirile animalice, păstrându-le în supunere față de puterile morale, Satana știe bine că puterea de a ne birui prin ispitele lui este foarte mică.”⁸³

„Necumpătarea de orice fel amorțește organele perceptive și slăbește nervii creierului în așa măsură, încât lucrurile veșnice nu sunt prețuite, ci sunt puse pe același nivel cu lucrurile obișnuite. Puterile superioare ale minții, dezvoltate pentru scopuri înalte, sunt înrobite de pasiunile josnice.”⁸⁴

O altă declarație spune cu claritate că firea pământească nu este capabilă să păcătuiască prin ea însăși:

---

⁸¹ Ellen G. White, *Mărturii*, vol.5, p.513.

⁸² Ellen G. White, *Divina vindecare*, p.130.

⁸³ Ellen G. White, *Solii către tineret*, p.237.

⁸⁴ Ellen G. White, *Review and Herald*, 11 august, 1887.

„Pasiunile inferioare își au locașul în trup și lucrează prin el. Cuvintele „fire” sau „firesc”, sau „pofte trupești” se referă la natura inferioară, coruptă; firea, prin ea însăși, nu poate să acționeze contrar voinței lui Dumnezeu.”⁸⁵

Alegerile morale și spirituale sunt făcute prin puterile superioare ale ființei noastre. Nici păcatul, nici neprihănirea nu sunt posibile, dacă nu este exercitată natura superioară. Pasiunile rele și înclinațiile păcătoase pot fi conținute numai în natura inferioară, despre care declarația de mai sus spune că este incapabilă să păcătuiască. Dar astfel de pasiuni și înclinații pot fi alungate de natura superioară, care implică voința și caracterul. Declarația următoare spune acest lucru cu claritate:

„Singura putere care este în stare să creeze sau să perpetueze adevărata pace este harul lui Hristos. Când acesta este sădit în inimă, el va alunga pasiunile rele care provoacă cearta și neînțelegerile.”⁸⁶

„Trebuie să înțelegem că, prin credința în El, avem privilegiul de a fi părtași ai naturii divine, după ce am fugit de stricăciunea care este în lume prin pofte. Apoi, suntem curățiți de orice păcat, de toate defectele caracterului. Nu trebuie să păstrăm nicio înclinație păcătoasă.”⁸⁷

În mod clar, când vorbește despre pasiunile rele alungate și despre înclinațiile rele care nu sunt păstrate, Ellen White nu susține învățătura despre trupul sfânt, deoarece în altă declarație citim că „pofa și pasiunea trebuie să fie aduse sub stăpânirea Duhului Sfânt. Războiul nu se va sfârși niciodată în această parte a veșniciei (până la venirea lui Hristos – n.trad.).⁸⁸ Iată cum, în cele din urmă, putem să rezolvăm ceea ce pare a fi un conflict între acele declarații ale lui Ellen White, care spun, pe de o parte, că Isus nu a avut înclinațiile rele sau pasiunile pe care le avem noi,⁸⁹ și altele care spun cu claritate că le-a avut.⁹⁰ Primul set de declarații se referă la natura Sa superioară, în care locuiește voința și caracterul. Celălalt set de declarații se referă la natura Sa firească, inferioară, care „nu poate acționa prin sine însăși contrar voinței lui Dumnezeu”.⁹¹

Cei care doresc un studiu mai profund al modului în care această deosebire între forțele inferioare și cele superioare din natura umană rezolvă discuția adventistă actuală cu privire la natura umană a lui Hristos sunt invitați să consulte articolul autorului prezent: „The Lower and Higher Natures: The Key to Resolving the Adventist Christology Debate”, disponibil pe acest website.⁹²

---

⁸⁵ Ellen G. White, *Căminul adventist*, p.127.

⁸⁶ Ellen G. White, *Hristos Lumina lumii*, p.305.

⁸⁷ Ellen G. White, *SDA Bible Commentary*, vol.7, p.943.

⁸⁸ Ellen G. White, *Sfaturi pentru profesori*, p.20.

⁸⁹ Ellen G. White, *Mărturii*, vol.2, p.201-202,509; *SDA Bible Commentary*, vol.5, p.1128.

⁹⁰ Ellen G. White, *In Heavenly Places*, p.155; *Christ Triumphant*, p.260; *Signs of the Times*, 9 aprilie, 1896; 17 octombrie, 1900.

⁹¹ Ellen G. White, *Căminul adventist*, p.127.

⁹² Kevin D. Paulson, “<http://www.greatcontroversy.org/reportandreview/pau-lhnature.php3>. The Lower and Higher Natures: The Key to Resolving the Adventist Christology Debate”, publicat pe GCO 10 aprilie, 2003.

Concluzie

Articolul din revista *U.S. News*, citat la început, prezintă subiectul remarcabil de bine: „Ereditatea ar putea fi implicată în unele feluri de alcoolism. Dar nicio genă nu poate să te facă să bei o sticlă de Scotch, să umpli un pahar și să-l torni pe gât”.⁹³

Articolul ar fi putut la fel de bine să o citeze pe Ellen White:

„Există gânduri și sentimente sugerate și stârnite de Satana, care îi supără chiar și pe oamenii cei mai buni, dar dacă acestea nu sunt cultivate, dacă sunt respinse ca fiind odioase, sufletul nu este contaminat de vinovăție și nimeni altcineva nu este întinat de influența lor.”⁹⁴

„Cea mai puternică ispită nu poate să scuze păcatul. Oricât de mare ar fi presiunea pe care trebuie să o suporte sufletul, păcatul este propriul lui act. Nici pământul, nici iadul nu au puterea de a constrânge pe cineva să facă răul. Satana ne atacă în punctele noastre slabe, dar nu este necesar să fim biruiți. Oricât de aspru și de neașteptat ar fi atacul, Dumnezeu a pregătit un ajutor pentru noi, iar prin puterea Lui noi suntem capabili să biruim.”⁹⁵

Și în cele din urmă:

„Sunt mulți care murmură în inima lor împotriva lui Dumnezeu. Ei spun: „Noi moștenim natura căzută a lui Adam și nu suntem responsabili pentru nedesăvârșirile noastre naturale”. Ei găsesc greșeli în cerințele lui Dumnezeu și pretind că El cere ceea ce ei nu au puterea să dea. Satana făcut aceeași plângere în cer, dar astfel de gânduri îl dezonorează pe Dumnezeu.”⁹⁶

Pastorul Kevin Paulson este membru al corpului pastoral al Conferinței Greater New York a Adventiștilor de Ziua a Șaptea. De-a lungul anilor, a publicat articole în multe publicații. De asemenea, este editor al *Quo Vadis*, care prezintă cu predominanță lucrarea tinerilor AZȘ. Kevin este de asemenea vorbitor pentru „Know Your Bible”, un program radio transmis în fiecare duminică la ora 5:30 p.m. pe canalul WMCA 570 AM, în Hasbrouk Heights, New Jersey. Pastorul Paulson a obținut diploma de BA în teologie la Pacific Union College în 1982 și MA în Teologie Sistematică la Loma Linda University în 1987.

---

⁹³ Wray Herbert, “Politics of Biology,” *U.S. News & World Report*, 21 aprilie, 1997, p.78.

⁹⁴ Ellen G. White, *That I May Know Him*, p.140.

⁹⁵ Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p.421.

⁹⁶ Ellen G. White, *Signs of the Times*, 29 august, 1892.